

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแสง ปัจจุบันเราพบปัญหาประชาชนขาดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมเฉพาะเรื่องที่ได้ผลประโยชน์ขาดความสามัคคี มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อท้องถิ่นในเรื่องการใช้งบประมาณ การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแสง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแสง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแสง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลแสงจำนวน ตัวอย่างครั้งนี้ จำนวน 360 คน จาก 10 หมู่บ้าน นำมาคำนวณหาขนาดที่พอดีของกลุ่มตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .05 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบคำนึงถึงความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ที่ทุกหน่วยของประชากรมีโอกาสถูกเลือกเป็นตัวอย่าง แบบสุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน แบบสุ่มโควตา (Quota Sampling) แบ่งตามสัดส่วนของขนาดและกลุ่มของประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลแสง จำนวน 10 หมู่ สถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูลทั่วไปของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลแสง (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนการทดสอบสมมติฐานใช้ค่าสถิติ t-test ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้สถิติ One-way ANOVA ในการวิเคราะห์หาความแปรปรวนแบบทางเดียวและหากพบว่า ความแตกต่างจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการศึกษานำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลแสง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี)

2. ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสง อำเภอมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

3. การทดสอบสมมติฐาน ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า ระดับความต้องการในการพัฒนาตนเองของพนักงานองค์การบริหารในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสง อำเภอมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 55.83 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มากที่สุดร้อยละ 31.39 มีระดับการศึกษาประถมศึกษา/ต่ำกว่า มากที่สุด ร้อยละ 59.72 มีอาชีพเกษตรกรมากที่สุดร้อยละ 50.28

ส่วนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสง อำเภอมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสง อำเภอมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสง อำเภอมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.61, S.D. = 0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสง ในด้านสวัสดิการสังคม ($\bar{X} = 2.66, S.D. = 0.64$) มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 2.60, S.D. = 0.37$) ส่วนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสง น้อยที่สุด คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{X} = 2.57, S.D. = 0.73$) ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยในแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลแสงด้านโครงสร้างพื้นฐาน ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.57, S.D. = 0.73$) เมื่อแยกเป็นรายข้อตามอันดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านโครงสร้างพื้นฐานมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือ ได้รับหรือใช้ประโยชน์จากการทำโครงการ คมนาคม การจราจร ๑ ($\bar{X} = 2.76, S.D. = 0.82$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการประชุม/ตัดสินใจ เกี่ยวกับการจัดทำโครงการ คมนาคม ๑ เป็นอันดับ 2 ($\bar{X} = 2.62, S.D. = 0.82$) อันดับ 3 คือ มีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดทำโครงการ คมนาคม ๑ ($\bar{X} = 2.52, S.D. = 0.81$) และน้อยที่สุดมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโครงการคมนาคม การจราจร ($\bar{X} = 2.40, S.D. = 0.84$)

2.2 ด้านสวัสดิการสังคม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลแสดงด้านสวัสดิการสังคมของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.66$, $S.D. = 0.64$) เมื่อแยกเป็นรายข้อตามอันดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านสวัสดิการสังคมมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือ ได้รับหรือใช้ประโยชน์ด้านสวัสดิการสังคม ($\bar{X} = 2.86$, $S.D. = 0.79$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการประชุม/ตัดสินใจในการจัดทำงานด้านสวัสดิการสังคมเป็นอันดับ 2 ($\bar{X} = 2.63$, $S.D. = 0.78$) อันดับ 3 คือ มีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดทำงานด้านสวัสดิการสังคม ($\bar{X} = 2.57$, $S.D. = 0.82$) และน้อยที่สุดมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคม ($\bar{X} = 2.40$, $S.D. = 0.84$)

2.3 ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในเขตเทศบาลตำบลแสดงของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.60$, $S.D. = 0.70$) เมื่อแยกเป็นรายข้อตามอันดับการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 2.70$, $S.D. = 0.83$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการศึกษา ฯ เป็นอันดับ 2 ($\bar{X} = 2.67$, $S.D. = 0.84$) อันดับ 3 คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการจัดทำงานด้านการศึกษา ฯ ($\bar{X} = 2.53$, $S.D. = 0.82$) น้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการประชุม/ตัดสินใจในการจัดทำงานด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของเทศบาลตำบลแสดง ($\bar{X} = 2.51$, $S.D. = 0.83$)

2.4 ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม (การรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.61$, $S.D. = 0.67$) เมื่อแยกเป็นรายข้อตามอันดับการมีส่วนร่วมหรือได้รับประโยชน์จากการทำงานด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ฯ มากที่สุดเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 2.68$, $S.D. = 0.85$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการประชุม/ตัดสินใจในการจัดทำงานด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย เป็นอันดับ 2 ($\bar{X} = 2.65$, $S.D. = 0.81$) อันดับ 3 คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในการทำงานด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ฯ ($\bar{X} = 2.57$, $S.D. = 0.83$) น้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฯ ($\bar{X} = 2.52$, $S.D. = 0.84$)

ส่วนที่ 3 จากการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสดง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ประชากรในเขตเทศบาลตำบลแสดง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ที่มีอาชีพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสดงไม่แตกต่างกัน แต่พนักงานองค์การ

บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่มีเพศ อายุ และอาชีพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสดงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference Test) พบว่า

1. จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลแสดง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มี อาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลแสดง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสดง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสดง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านสวัสดิการสังคมมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านโครงสร้างพื้นฐานน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ อมรัตน์ ชัยขรรค์เมือง (2547) ซึ่งศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนย่อยภายในเขตเทศบาล ตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนย่อยในเขตเทศบาล รวม 4 ด้านในภาพรวมพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุดที่ระดับนัยสำคัญ .05 และสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ ปรานี ทองจันทร์ (2550) ซึ่งศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลยางน่อง อยู่ในระดับปานกลาง สามารถอภิปรายผลการศึกษาในแต่ละด้านได้ดังนี้

- 1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสดง ด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษา การวิจัยของ ปรานี ทองจันทร์ (2550) ซึ่งศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลยางน่อง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่าประชาชนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน

ส่วนใหญ่จะมีผู้นำชุมชนเป็นตัวแทนภาคประชาชนร่วมเสนอความต้องการและแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนของประชาชน ประกอบกับเทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ ได้มีบทบาทในการกำหนดขั้นตอนการทำงาน ผ่านตัวแทนประชาคมหมู่บ้าน จึงทำให้แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานได้ตรงกับความต้องการของประชาชนก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างสูงสุด

ผู้วิจัยมองว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสง มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลแสง อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะโครงสร้างด้านพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา สนามกีฬา ฯลฯ ในเขตเทศบาลตำบลแสงยังไม่ทั่วถึงและเพียงพอ ประกอบกับเทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ ได้มีบทบาทในการกำหนดขั้นตอนการทำงาน โดยร่วมประชุมประชาคม จัดทำแผนพัฒนาสามปี แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ทำให้แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริการสาธารณสุขได้ตรงกับความต้องการของประชาชนก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.2 ด้านสวัสดิการสังคม พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสง ด้านสวัสดิการสังคม อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษา การวิจัยของ ประวิทย์ จ้อยลี (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลสู่ “เมืองน่าอยู่” กรณีศึกษาเทศบาลเมืองบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลสู่เมืองน่าอยู่ อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษา การวิจัยของ จิราวัฒน์ วรวงศ์ (2550) ซึ่งศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเมืองสรวง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยมองว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสง มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสง ด้านสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบันที่ทำให้ประชาชนมีรายได้ต่ำ ค่าใช้จ่ายสูง รายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพต้องอาศัยสวัสดิการต่าง ๆ จากรัฐเพิ่มเติมจึงทำให้มีความสนใจเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นด้านสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลแสง

1.3 ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสง ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษา การวิจัยของ ปิยะศักดิ์ อภิเชษฐ์รัตน์ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ให้เป็นเมืองน่าอยู่ ในภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนใน

การพัฒนาเทศบาลตำบลบ่อทองให้เป็นเมืองน่าอยู่ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภาวิต วัฒนศรี (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนตำบลน้ำคอก อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง ในภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนตำบลน้ำคอก อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง อยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยมองว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสลง มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสลง ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2550 ที่กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการได้รับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นก็มีนโยบายส่งเสริมการศึกษาในทุกระดับให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.4 ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสลง ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษา การวิจัยของ จุฑามาศ ศรีศิริพรพันธ์ (2547) ซึ่งศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วม ของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการศึกษา การวิจัยของ ณัฐรุจา ตันนารัตน์ (2552) เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

ผู้วิจัยมองว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแสลง มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสลง ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสังคม มีปัญหาเสียดสีเข้ามาเกี่ยวข้องมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย ประชาชนจึงต้องการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น จึงเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น

2. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสลง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

ในการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสลง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี เป็นการนำข้อมูล

ทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างมาทดสอบหาความแตกต่าง ของระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลตำบลแสง ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งใน เขตเทศบาลตำบลแสงที่มีอาชีพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ด้านการบริหารงานไม่แตกต่าง และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลแสงที่มีเพศ อายุ และระดับต่างกันต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 เพศ พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลแสงที่มีเพศ ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสงต่างกันจึง ขอมรับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากประชากรที่เป็นเพศชาย หรือเพศหญิงมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลแสงแตกต่างกัน และเข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาของเทศบาลตำบลแสงแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เจนจิรา สุคำภา (2547, บทคัดย่อ) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาปรากฏว่า ประชาชนที่มีความแตกต่างในเรื่อง เพศ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ .01

2.2 อายุ พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลแสงที่มีอายุ ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสงต่างกันจึง ขอมรับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากประชากรที่มีอายุแตกต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลแสงแตกต่างกัน และเข้ามามีส่วนร่วมใน การพัฒนาของเทศบาลตำบลแสงแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อมรรัตน์ ศิริกาญจนวงศ์ (2551) ซึ่งศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาล ตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมี ส่วนร่วมโดยรวมและรายขั้นตอน 2 ขั้นตอน คือ ขั้นการค้นหาคำปัญหาและสาเหตุของปัญหา และ ขั้นการวางแผนดำเนินกิจกรรมแตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณิชรุจา ตันนารัตน์ (2552) ซึ่งศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานแผนพัฒนาท้องถิ่น ตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่นตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคายแตกต่างกัน

2.3 การศึกษา พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลแสงที่มีการศึกษา ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสง

ต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากประชากรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลแสดงแตกต่างกัน และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาของเทศบาลตำบลแสดงแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ พูลสวัสดิ์ นาทองคำ (2550) ซึ่งศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาเมืองน่าอยู่ เทศบาลตำบลองคำ อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาเมืองน่าอยู่ โดยรวมจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการร่วมในผลประโยชน์ และด้านการติดตามประเมินผล แตกต่างกัน

2.4 อาชีพ พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลแสดงที่มีอาชีพต่างกันมีระดับของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสดงต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากประชากรที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลแสดงแตกต่างกัน และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาของเทศบาลตำบลแสดงแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาผลงานวิจัยของ จิรวัดย์ วรวงศ์ (2550) ซึ่งศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของ เทศบาลตำบลเมืองสรวง อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหา ปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการลงทุนปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อมรรรัตน์ ศิริกาญจนวงศ์ (2551) ซึ่งศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานเทศบาลตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรือ จังหวัดมหาสารคามโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

เชิงนโยบาย

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลแสดง มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสดงในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลแสดง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสดงอยู่ในระดับมาก โดยด้านสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่วนด้านที่มีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาน้อยที่สุด คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และผล

การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลแสง อำเภอมือง จันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ที่มีอาชีพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหาร งานของเทศบาลตำบลแสง ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบล แสง อำเภอมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ที่มีเพศ อายุ การศึกษาต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมใน การพัฒนาท้องถิ่นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบลแสง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จากข้อค้นพบดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. เทศบาลตำบลแสง ควรส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาล จากสื่อทุกชนิดโดยเฉพาะจากหอกระจายข่าวจาก การประชุมต่าง ๆ และจากบอร์ดปิดประกาศหรือประชาสัมพันธ์ เป็นต้น
2. จัดบริการสาธารณประโยชน์ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างทั่วถึงในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริม การพัฒนาสตรีเด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการและด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น
3. ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานด้าน ต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลแสง โดยเฉพาะเรื่องระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน
4. ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของ เทศบาลตำบลแสงในทุกกระบวนการ ตั้งแต่การเข้าร่วมประชุมต่าง ๆ การร่วมพิจารณาโครงการ การร่วมดำเนินงาน การร่วมตัดสินใจ และการร่วมประเมินผล
5. ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลแสง

เชิงปฏิบัติการ

เทศบาลตำบลแสง ให้ความสำคัญและส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมและเป็นศูนย์กลางในกิจกรรมของเทศบาลตำบลทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเข้าร่วมประชุมต่าง ๆ การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น เช่น การจัดทำแผนพัฒนา การมีส่วนร่วมใน การตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างและกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลแสงในทุก ๆ ด้านและควรบริหารงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีให้ เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาระบบการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ด้วยวิธีจัดตั้ง ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร มีระบบการให้และขอรับข้อมูล พร้อมป้ายประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ โดยทำการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายผลการดำเนินการ และการจัดซื้อจัดจ้างของ เทศบาลตำบลแสงให้ประชาชนได้ทราบอย่างกว้างขวาง

2. ด้านสวัสดิการสังคมให้ความสำคัญกับการจัดสวัสดิการ การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ผู้ป่วยเอดส์อย่างทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่
3. ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาในทุกรูปแบบ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การอนุรักษ์วัฒนธรรม รักษจารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม ดำเนินการด้านจัดระเบียบชุมชน สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลแสดง

เชิงวิชาการ

เพื่อให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแสดง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการจัดประชุมเพื่อจัดการองค์ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาทุกกระบวนการให้กับประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยเชิญหน่วยงานหลักในพื้นที่คือ เทศบาล ส่วนราชการอื่น ๆ มาพบปะกับภาคประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบ แนวโน้มการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่น และแนวทางที่ประชาชนสามารถที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาและความต้องการของตนหรือของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อให้กิจกรรมการพัฒนาสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง
2. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลแสดง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ในเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อให้ได้คำตอบเพิ่มเติมที่สะท้อนถึงปัญหาและอุปสรรคของการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในประเด็นที่การศึกษาเชิงปริมาณไม่สามารถทำได้ ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในแก้ไข ปัญหาและกำหนดนโยบาย แผนงาน กิจกรรมและโครงการพัฒนาต่าง ๆ ของท้องถิ่นให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรมีการจัดประชุมชี้แจงวิธีการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลแสดง ให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีความเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น โดยจัดเป็นการประชุมประจำเดือนในแต่ละหมู่บ้านเพื่อเข้าถึงประชาชน และปัญหาของประชาชนอย่างแท้จริงและต่อเนื่อง